

PROVÁDĚCÍ VYHLÁŠKA K JEDNOTNÉMU STANDARDU ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE

Josef Morkus, Kateřina Vrbová

K 1. 1. 2023 nabyly účinnosti prováděcí předpisy ke stavebnímu zákonu, které zavádějí podrobné požadavky na standardizaci územně plánovacích dokumentací, zejména územních plánů. Standardizace představuje požadavky na vyhotovení a předávání elektronických dat a na grafické vyjádření vybraných jevů.

Povinnost zpracovávat vybrané části územně plánovací dokumentace, její aktualizace nebo změny a úplné znění v jednotném standardu je dána v § 20a odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů. Toto ustanovení bylo do stavebního zákona vloženo jeho novelou provedenou zákonem č. 47/2020 Sb., do konce roku 2022 však nebylo aplikovatelné, jelikož k němu nebyl vydán prováděcí předpis. Tím se stala vyhláška č. 418/2022 Sb., zveřejněná v prosinci 2022 ve Sbírce zákonů v částce č. 188 a účinná od začátku roku 2023. Tato vyhláška, kterou se mění zejména vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění pozdějších předpisů, a vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů, stanovila podrobnosti jednotného standardu.

Ministerstvo pro místní rozvoj plánuje do budoucna standardizovat všechny územně plánovací dokumentace, aktuálně jsou však stanoveny podrobnější požadavky jednotného standardu pouze pro územní plány. Požadavky na jednotný standard územních plánů dané vyhláškou vycházejí z požadavků uplatňovaných od roku 2019 formou metodického pokynu (podrobně jsme o této metodice informovali v čísle 1/2020). Původní metodický pokyn a další archivní materiály najdete na stránce <https://www.uur.cz/stanoviska-a-metodiky/neaktualni-stanoviska-a-metodiky/>.

Novelou vyhlášky č. 501/2006 Sb. bylo zavedeno podrobnější členění ploch s rozdílným způsobem využití. Toto podrob-

nější členění je nutné využívat při tvorbě územních plánů. V konkrétních územních plánech se neuvádějí všechny podrobněji členěné plochy uvedené ve vyhlášce, ale pouze ty z nich, které jsou pro dané území relevantní.

Novelizovaná vyhláška č. 500/2006 Sb. definuje standardizované jevy územního plánu, jejich datovou strukturu, označení předávaných složek a souborů včetně přípustných výměnných formátů a požadavky na zeměpisné usazení, barevnou hloubku a rozlišení rastrových dat. Požadavky na data i výměnné formáty jsou stanoveny tak, aby bylo možné zpracovat územní plán v programech na bázi GIS i CAD, přičemž jednotný standard nevyžaduje zpracování územního plánu v konkrétním programu. V případě prostorových dat ve vektorové formě se požadavky na předání týkají pouze těch dat, o nichž se při vydání územního plánu rozhoduje, nevztahují se tedy na data odůvodnění ani na použité mapové podklady. Pokud projektant použije jevy nad rámec standardizovaných jevů uvedených v § 21b odst. 1 vyhlášky č. 500/2006 Sb., musí jejich specifikaci v souladu s § 21a odst. 5 této vyhlášky uvést v rámci předávaných metadat.

Součástí jednotného standardu jsou též požadavky na grafické vyjádření standardizovaných jevů. Fakticky je standardizován celý výkres základního členění území, celý výkres veřejně prospěšných staveb, opatření a asanačních a nejčastěji užívané prvky hlavního výkresu. Jednotný standard neurčuje konkrétní regulaci jednotlivých jevů, která musí být vždy tvořena a nastavena pro dané řešené území.

Povinnost zpracování a předání vybraných částí územního plánu v jednotném standardu ukládá projektantům ustanovení § 159 odst. 2 stavebního zákona. Pokud by tuto povinnost projektant nesplnil, dopouští se dle § 180 odst. 2 stavebního zákona přestupku. K prokázání souladu územního plánu s jednotným standardem bude sloužit pořizovateli doklad z elektronického kontrolního nástroje (tzv. ETL nástroj). Kontrolní nástroj byl doposud přístupný pouze pracovníkům krajských úřadů, do konce první poloviny roku 2023 bude zpřístupněn pořizovatelům i projektantům na internetu k bezplatnému užití.

Vyhláška č. 418/2022 Sb. obsahuje přechodná ustanovení, která určují, kdy je nutné jednotný standard využít. Podle dosavadních předpisů se dokončí všechny územně plánovací dokumentace, u kterých bylo k 31. 12. 2022 doručeno oznámení o konání veřejného projednání, a všechny změny nebo aktualizace územně plánovacích dokumentací, u nichž došlo ke schválení zadání (obsahu změny/aktualizace nebo zprávy o uplatňování obsahující pokyny pro zpracování návrhu změny/aktualizace). Do souladu s požadavky novelizovaných vyhlášek č. 500/2006 Sb. a č. 501/2006 Sb. je třeba převést územně plánovací dokumentace první změnou či aktualizací, jejíž pořizování bude zahájeno po 1. 1. 2023. Výjimka se uplatní u „starých“ dokumentací (schválených před 1. 1. 2007), které půjde měnit bez převedení do jednotného standardu, pokud bylo pro danou obec k 31. 12. 2022 schváleno zadání nového územního plánu.

K jednotnému standardu je zpracován metodický pokyn, který vysvětluje a upřesňuje požadavky dané vyhláškou, a katalog jevů obsahující zejména požadavky na grafickou podobu standardizovaných jevů. Postupně jsou doplňovány též nejčastější otázky a odpovědi. V blízké době budou rovněž doplněny aktualizované vzorové datové struktury pro zpracovatele. Všechny tyto materiály jsou volně dostupné na stránkách Ministerstva pro místní rozvoj (www.mmr.cz) i na stránkách Ústavu územního rozvoje (www.uur.cz). Pokud ani po nastudování vyhlášky a metodiky nebudou některé otázky objasněny, mohou projektanti i pořizovatelé zaslat dotaz na e-mailovou adresu KonzultacniStredisko@uur.cz.

K jednotnému standardu územních plánů realizovalo ministerstvo ve spolupráci s krajskými úřady v lednu a únoru 2023 bezplatná školení v jednotlivých krajích. Prezentace ze školení je rovněž k dispozici na stránkách ministerstva.

Na podporu převodu stávajících územních plánů do jednotného standardu i na tvorbu nových územních plánů zpracovaných dle požadavků standardu připravilo Ministerstvo pro místní rozvoj dotační programy. Změny územních plánů v obcích nad 5 000 obyvatel budou podporovány z Integrovaného regionálního operačního programu (jedna výzva pro méně rozvinuté regiony, druhá výzva pro přechodové regiony), podrobnosti jsou zveřejněny na adrese <https://irop.mmr.cz/cs/vyzvy-2021-2027> a rovněž v článku v tomto čísle. Nové územní plány a změny stávajících územních plánů v obcích do 5 000 obyvatel včetně budou podporovány z národního programu. Dotační výzvy jsou vyhlášovány v 1. čtvrtletí roku 2023.

Jednotný standard bude v budoucnu rozšiřován o další jevy. V nejbližší době připravujeme do metodiky jednotného standardu územního plánu doplnění řešení vyhodnocení předpokládaných záborů půdního fondu.

Se standardizací územně plánovacích dokumentací počítá i nový stavební zákon č. 283/2021 Sb., přičemž v podrobných požadavcích bude zachována kontinuita se stávající právní úpravou. V rámci nového stavebního zákona a jeho prováděcích předpisů se plánuje zavedení standardizace dalších nástrojů územního plánování (jednotná databáze územně analytických podkladů, jednotný standard zásad územního rozvoje a regulačních plánů, vymezení zastavěného území, územního opatření o stavebních uzávěrách a asanaci území). Aktuální vyhláška k jednotnému standardu územně plánovací dokumentace je tedy jedním z postupných kroků na cestě k digitalizaci územního plánování v ČR.

*Ing. arch. Josef Morkus, Ph.D.
Ing. Kateřina Vrbová, Ph.D.
Odbor územního plánování
Ministerstvo pro místní rozvoj*

ENGLISH ABSTRACT

Implementing Decree to the Spatial Planning Documentation Uniform Standard, by Josef Morkus & Kateřina Vrbová

The implementing regulations to the Building Act which introduce detailed requirements for the standardisation of spatial planning documentation, in particular spatial plans, came into force on 1 January 2023. The standardisation represents requirements for the elaboration and transmission of electronic data and for the graphical interpretation of selected phenomena.